

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA**

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O PROVEDBI OVRHE
NA NOVČANIM SREDSTVIMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2010.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O PROVEDBI OVRHE NA NOVČANIM SREDSTVIMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (dalje u tekstu: Zakon) sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 41/01- pročišćeni tekst, 55/01- ispravak, 76/10).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

Zakonodavni okvir provedbe ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika (dužnika) čine: Zakon o platnom prometu u zemlji (Narodne novine, broj 117/01), Ovršni zakon (Narodne novine, broj 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08), Opći porezni zakon (Narodne novine, broj 147/08), Zakon o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2010. (Narodne novine, broj 151/09) i Zakon o mjenici (Narodne novine, broj 74/94).

Potreba donošenja ovoga Zakona proizlazi iz činjenice da 1. siječnja 2011. stupa na snagu Zakon o platnom prometu (Narodne novine, broj 133/09) kojim se izvan snage stavlja Zakon o platnom prometu u zemlji. Naime, Zakonom o platnom prometu platne se usluge u Republici Hrvatskoj uređuje istovjetno kao u zemljama članicama Europskoga gospodarskog područja, te se posljedično ne uređuju aktivnosti koje se, prema direktivi s kojom je usklađen, ne smatraju platnim uslugama. Slijedom navedenog, platne transakcije zadane na temelju rješenja o ovrsi i drugih po pravnoj snazi izjednačenih isprava nisu predmet uređenja novoga Zakona o platnom prometu.

Stoga se ovim Zakonom uređuju pitanja koja nisu predmet uređenja Zakona o platnom prometu, ali se ujedno daje mogućnost da se novi sustav provođenja ovrhe na novčanim sredstvima uredi na način koji će omogućiti jedinstvenu i učinkovitu provedbu ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika, bilo da je on poslovni subjekt ili građanin.

Sustav provedbe ovrhe na novčanim sredstvima, uređen ovim Zakonom, otklanja nedostatke postojećega sustava proizašle iz neujednačenosti propisa koji uređuju to područje, a što je dovodilo do toga da su se propisi različito tumačili i da su ih u postupku ovrhe banke različito provodile.

U novom sustavu ovrhu na novčanim sredstvima provodi Financijska agencija (dalje u tekstu: Agencija) tako da ovrhovoditelji i nadležna tijela osnovu za plaćanje (rješenje o ovrsi, rješenje o osiguranju, zadužnica, nalog Ministarstva financija za naplatu po aktiviranom državnom jamstvu, nalog za pljenidbu u postupku prisilnog izvršenja pravomoćno izrečene novčane kazne u kaznenom i prekršajnom postupku i svaka druga odluka nadležnog tijela kojom se u cijelosti ili djelomice prihvaća prijedlog za provedbu ovrhe) dostavljaju u Agenciju.

Agencija na jedinstveni način obračunava zatezne kamate određene u osnovi za plaćanje te daje naloge za izvršenje bankama u kojima ovršenik ima novčanih sredstava. Važna pretpostavka za novi način provedbe ovrhe na novčanim sredstvima jest puna primjena

osobnoga identifikacijskog broja kao ključnog identifikatora u pronalaženju podataka o računima, a time i o novčanim sredstvima kojima ovršenik raspolaže.

Osim što novi sustav ovrhe uvodi jedinstveni način provođenja ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika, bilo da je on poslovni subjekt ili građanin, novost je i to da se osim novčanih sredstava sa svih kunskih i deviznih računa plijene i novčana sredstva koja ovršenik ima na temelju štednih uloga te oročena novčana sredstva po isteku ugovora o oročenju.

Agencija vodi Očevidnik redosljeda osnova za plaćanje (dalje u tekstu: Očevidnik) kao jedinstvenu bazu podataka o redosljedu primitaka osnova za plaćanje i stanju njihove izvršenosti po pojedinom ovršeniku te sukladno ovom Zakonu daje podatke iz Očevidnika, čuva ih i pohranjuje.

Agencija danas operativno upravlja Jedinstvenim registrom računa poslovnih subjekata koji čini pregled računa koje poslovni subjekti imaju otvorene u bankama u zemlji. Agencija, na temelju ovoga Zakona, vodi Jedinstveni registar računa koji osim računa poslovnih subjekata obuhvaća i račune građana te podatke o oročenim novčanim sredstvima, štednim ulozima, stambenoj štednji i depozitima u kreditnoj uniji.

Radi zaštite osobnih podataka, podaci iz Jedinstvenog registra računa koji se odnose na građane nisu javni podaci i mogu se dobiti samo na temelju pisanog zahtjeva suda ili drugoga nadležnog tijela. Jedinstveni registar računa ne sadrži podatke o stanju računa poslovnih subjekata i građana već samo podatak o postojanju određenog računa te podatak o tome je li račun blokiran.

Ministar financija će na temelju ovoga Zakona donijeti podzakonske akte kojima će detaljnije propisati:

- način i postupak izvršenja osnove za plaćanje, način i postupak izvršenja osnove za plaćanje na oročenim novčanim sredstvima, način i rokove razmjene naloga i podataka između Agencije i banke, način davanja podataka iz Očevidnika, te tehničke uvjete koje su Agencija i banke dužne osigurati za međusobnu razmjenu podataka
- sadržaj Jedinstvenog registra računa, način i rokove dostave podataka, korištenje podataka te davanje podataka i uvid u podatke iz Jedinstvenog registra računa
- vrste i visine naknada za obavljanje poslova propisanih ovim Zakonom
- provedbu postupka prilagodbe ovom Zakonu.

Ujedno, donošenje ovoga Zakona predviđeno je kao provedbena aktivnost unutar reforme pravosuđa u okviru Plana provedbenih aktivnosti Programa gospodarskog oporavka, a koji je Vlada Republike Hrvatske prihvatila na sjednici 6. svibnja 2010.

b) Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Donošenjem ovoga Zakona uvodi se jedinstveni postupak, metodologija i redosljed u izvršenju osnova za plaćanje u cilju povećanja pravne sigurnosti i funkcioniranja pravnog sustava Republike Hrvatske.

Jedinstveni način provedbe ovrhe na novčanim sredstvima osigurava sudionicima niz pogodnosti u sustavu, kao što su:

- ujednačena primjena propisa
- dostava osnova za plaćanje na jedno mjesto
- jedinstvena cijena postupka
- jedinstveni obračun zateznih kamata

- jedinstveno izvješćivanje sudionika u ovrsi
- jedinstvena baza podataka o otvorenim računima i o drugim novčanim sredstvima koje poslovni subjekti i građani imaju u bankama, štednim bankama, stambenim štedionicama i kreditnim unijama.

Jedinstvena baza podataka uvelike će pomoći u uspostavi djelotvornijeg provođenja ovrhe, a postoji mogućnost njezina korištenja i u drugim postupcima (npr. u ostavinskom postupku).

Dostava podataka na jedno mjesto i jedinstvena cijena postupka otvara mogućnost brže naplate i smanjenja troškova postupka ovrhe na novčanim sredstvima.

Sa stajališta banaka prednosti se očituju u oslobađanju od poslova koji ne spadaju u domenu bankarskih poslova u korist bankarskih i platno prometnih poslova, oslobađanju od rizika provođenja ovrhe te posljedično u smanjenju troškova.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, jer se Zakon donosi radi otklanjanja većih poremećaja u gospodarstvu koji bi nastupili stupanjem na snagu Zakona o platnom prometu. Naime, Zakonom o platnom prometu ne uređuje se račun za izvršavanje naloga na temelju osnove za plaćanje (glavni račun) i ne uređuje se vođenje Jedinstvenog registra računa.

V. TEKST NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Tekst nacrtu Prijedloga zakona dan je u obliku Konačnog prijedloga zakona sukladno prijedlogu za provedbu hitnog postupka u postupku njegovog donošenja.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI OVRHE NA NOVČANIM SREDSTVIMA

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se provedba ovrhe na novčanim sredstvima, uključujući vođenje Očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje, postupanje u slučaju nedostatka novčanih sredstava za provedbu ovrhe, postupanje poslovnog subjekta u uvjetima blokade njegovog računa, vođenje Jedinstvenog registra računa te nadzor nad provedbom ovoga Zakona.

Članak 2.

Ovrhu na novčanim sredstvima temeljem ovoga Zakona provode Financijska agencija (dalje u tekstu: Agencija), Hrvatska narodna banka i banke.

Pojmovi

Članak 3.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- 1) „osnova za plaćanje“ jest rješenje o ovrsi, rješenje o osiguranju, zadužnica, nalog Ministarstva financija za naplatu po aktiviranom državnom jamstvu, nalog za pljenidbu u postupku prisilnog izvršenja pravomoćno izrečene novčane kazne u kaznenom i prekršajnom postupku i svaka druga odluka nadležnog tijela kojom se u cijelosti ili djelomice prihvaća prijedlog za provedbu ovrhe,
- 2) „nadležno tijelo“ jest tijelo koje je na temelju zakona ovlašteno donositi odnosno izdavati osnovu za plaćanje,
- 3) „ovrhovoditelj“ jest ovrhovoditelj odnosno vjerovnik prema zakonima kojim se uređuje ovršni, porezni i carinski postupak,
- 4) „ovršnik“ jest ovršenik odnosno dužnik prema zakonima kojim se uređuje ovršni, porezni i carinski postupak,
- 5) „banka“ jest kreditna institucija, osnovana prema zakonu kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, pod kojom se podrazumijeva banka, štedna banka i podružnica strane banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
- 6) „poslovni subjekt“ jest pravna osoba, fizička osoba koja obavlja registriranu gospodarsku djelatnost i fizička osoba koja se bavi slobodnim zanimanjem,
- 7) „nalog“ jest nalog koji Agencija na temelju osnove za plaćanje daje banci odnosno Hrvatskoj narodnoj banci da prema podacima sadržanima u tom nalogu izvrši pljenidbu novčanih sredstava na računu ovršenika, izvrši plaćanje s računa ovršenika na račun ovrhovoditelja ili drugi račun naveden u osnovi za plaćanje, provede mjeru

osiguranja naplate na računu ovršenika, izvrši blokadu odnosno deblokadu računa ovršenika ili obavi drugu radnju radi izvršenja osnove za plaćanje,

- 8) „račun“ jest transakcijski račun prema zakonu kojim se uređuje platni promet, na kojem se u Hrvatskoj narodnoj banci odnosno banci vode novčana sredstva u domaćoj i stranoj valuti, te novčani polog po viđenju i ulog na štednju po viđenju,
- 9) „oročena novčana sredstva“ jesu novčana sredstva po ugovoru o oročenom novčanom pologu i oročenom ulogu na štednju,
- 10) „blokada računa“ jest zabrana isplate i prijenosa novčanih sredstava s računa ovršenika, osim izvršenja naloga na temelju ovoga Zakona.

GLAVA II.

II.1. PROVEDBA OVRHE NA NOVČANIM SREDSTVIMA

Opća odredba

Članak 4.

(1) Ovrha na novčanim sredstvima ovršenika provodi se na novčanim sredstvima po svim računima i oročenim novčanim sredstvima u svim bankama, prema osobnom identifikacijskom broju ovršenika, bez njegove suglasnosti i bez obzira ako u osnovi za plaćanje nije određena ovrha na novčanim sredstvima po svim računima i oročenim novčanim sredstvima.

(2) Ovrha se ne provodi na novčanim sredstvima, odnosno računima izuzetima od ovrhe zakonom.

(3) Ako ovim Zakonom nije drugačije propisano, na provedbu ovrhe odgovarajuće se primjenjuju zakoni kojim se uređuje ovršni, porezni i carinski postupak.

Dostava osnove za plaćanje

Članak 5.

(1) Nadležno tijelo odnosno ovrhovoditelj dostavlja osnovu za plaćanje Agenciji, u izvorniku ili otpravku, neposrednom dostavom, preporučenom pošiljkom, preko javnog bilježnika ili opunomoćenika, odnosno na drugi način uređen posebnim propisom.

(2) Osnova za plaćanje može se dostaviti i kao elektronička isprava u skladu sa zakonom kojim se uređuje uporaba elektroničke isprave.

Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje

Članak 6.

(1) Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje (dalje u tekstu: Očevidnik) jedinstvena je baza podataka o redoslijedu primitaka osnova za plaćanje i stanju njihove izvršenosti po pojedinom ovršeniku.

(2) Osnovu za plaćanje Agencija upisuje u Očevidnik prema trenutku (datum, sat i minuta) primitka.

(3) Očevidnik sadrži podatke o primljenim, vraćenim, izvršenim i neizvršenim osnovama za plaćanje.

(4) Agencija vodi Očevidnik u elektroničkom obliku.

Redoslijed izvršenja osnove za plaćanje

Članak 7.

Agencija daje naloge za izvršavanje osnova za plaćanje onim redoslijedom kojim su upisane u Očevidnik ako drugim zakonom nije drugačije propisano.

Način izvršenja osnove za plaćanje

Članak 8.

(1) Osnova za plaćanje izvršava se najprije na računima, a zatim na oročenim novčanim sredstvima.

(2) Agencija daje nalog bankama za izvršenje osnove za plaćanje onim redom kojim su računi navedeni u osnovi za plaćanje, na način da se osnova za plaćanje izvršava na svim računima u pojedinoj banci.

(3) Ako u osnovi za plaćanje nisu navedeni računi na kojima se ovrha provodi, ovrha se provodi redom, počevši od banke koja vodi najranije otvoreni račun, prema podacima iz Jedinstvenog registra računa.

(4) Ako osnova za plaćanje nije izvršena na računima, a ovršenik ima oročena novčana sredstva, osnova za plaćanje izvršava se na oročenim novčanim sredstvima prema članku 10. ovoga Zakona.

Postupak izvršenja osnove za plaćanje

Članak 9.

(1) Agencija daje nalog banci da u roku propisanom pravilnikom iz stavka 10. ovoga članka izvrši nalog u visini potrebnoj za izvršenje osnove za plaćanje. Banka izvršava nalog u visini raspoloživih novčanih sredstava po računima do iznosa određenog u nalogu Agencije i o tome obavještava Agenciju.

(2) Ako nalog iz stavka 1. ovoga članka nije izvršen u cijelosti, banka će prema nalogu Agencije zabraniti raspolaganje novčanim sredstvima po računima i oročenim novčanim sredstvima do visine određene u nalogu iz stavka 1. ovoga članka, sve do novoga naloga Agencije.

(3) Postupak iz stavka 1. i 2. ovoga članka Agencija ponavlja pojedinačno od banke do banke prema članku 8. stavku 2., odnosno članku 8. stavku 3. ovoga Zakona.

(4) Ako osnova za plaćanje nije izvršena u cijelosti nakon provedenog postupka sukladno stavku 1. ovoga članka, Agencija daje nalog bankama da blokiraju sve ovršenikove račune i zabrane raspolaganje oročenim novčanim sredstvima.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, Agencija u Jedinstveni registar računa stavlja oznaku blokade ovršenikovih računa i oznaku zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima.

(6) Nakon blokade ovršenikovih računa i zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima, banke su dužne najmanje jednom dnevno Agenciji dostavljati podatak o priljevu novčanih sredstava, sve do naloga Agencije za deblokadu računa i slobodno raspolaganje sredstvima. Priljev novčanih sredstava koristi se isključivo za izvršenje naloga zbog kojeg je ovršenikov račun blokiran, sve do izvršenja osnove za plaćanje.

(7) Nakon izvršenja osnove za plaćanje, Agencija u Jedinstvenom registru računa briše oznaku blokade računa i oznaku zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima.

(8) Ako se osnova za plaćanje nije izvršila u cijelosti, Agencija je dužna u roku od osam dana od dana primitka osnove za plaćanje o tome obavijestiti nadležno tijelo i vrhovoditelja.

(9) Agencija i banke dužne su osigurati tehničke uvjete za međusobnu razmjenu naloga i podataka.

(10) Ministar financija detaljnije propisuje način i postupak izvršenja osnove za plaćanje, način i rokove razmjene naloga i podataka između Agencije i banke, način davanja podataka iz Očevidnika te tehničke uvjete koje su Agencija i banke dužne osigurati za međusobnu razmjenu podataka.

Postupak izvršenja osnove za plaćanje na oročenim novčanim sredstvima

Članak 10.

(1) Ako osnova za plaćanje nije izvršena u cijelosti na novčanim sredstvima po svim ovršenikovim računima, oročena novčana sredstva, uključujući kamate, koriste se za izvršenje osnove za plaćanje po isteku ugovora o oročenju te se smatraju priljevom novčanih sredstava prema članku 9. stavku 6. ovoga Zakona.

(2) Banka i ovršenik ne smiju produžiti niti mijenjati ugovor o oročenju za vrijeme zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima.

(3) Dospjele kamate koje se prema ugovoru o oročenju isplaćuju za vrijeme zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima koriste se za izvršenje osnove za plaćanje te se smatraju priljevom novčanih sredstava prema članku 9. stavku 6. ovoga Zakona.

(4) Ovršenik može radi izvršenja osnove za plaćanje za vrijeme zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima raskinuti ugovor o oročenju.

(5) Ministar financija detaljnije propisuje izvršenje osnove za plaćanje na oročenim novčanim sredstvima.

Izvršenje naloga

Članak 11.

(1) Ako je određen prijenos novčanih sredstava na račun ovrhovoditelja ili drugi račun naveden u osnovi za plaćanje, odnosno ako je određen drugi način isplate, smatra se da je nalog izvršen onda kada je banka teretila ovršenikov račun u skladu sa standardima korištenja bankovnih tehnologija. Banka je dužna bez odgađanja o tome obavijestiti Agenciju.

(2) Ako ovršenik ima račun u istoj banci u kojoj ovrhovoditelj ima otvoren račun, banka je dužna isti dan teretiti račun ovršenika i odobriti račun ovrhovoditelja.

(3) Ako su račun ovršenika i račun ovrhovoditelja u različitim bankama, banka koja provodi nalog dužna je isti radni dan, a najkasnije sljedeći radni dan odobriti račun banke u kojoj ovrhovoditelj ima otvoren račun, a ta je banka dužna isti radni dan odobriti račun ovrhovoditelja i omogućiti mu raspolaganje novčanim sredstvima.

(4) Ako je određena pljenidba novčanih sredstava ili mjera osiguranja, smatra se da je nalog izvršen onda kada je banka zaplijenila novčana sredstva na računu ovršenika i/ili oročena novčana sredstva ili kada je ovršeniku ili trećoj osobi na temelju naloga ovršenika zabranila odnosno uskratila isplatu s računa i/ili oročenih novčanih sredstava. Banka je dužna bez odgađanja o tome obavijestiti Agenciju.

(5) Agencija je dužna izdati specifikaciju izvršenja osnove za plaćanje na zahtjev ovrhovoditelja odnosno ovršenika i nadležnog tijela.

II.2. PROVEDBA OVRHE NA NOVČANIM SREDSTVIMA DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE I PRORAČUNA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 12.

(1) Radi provedbe ovrhe na novčanim sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i posebnih propisa kojim se uređuju državni proračun i proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Nalog za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske Agencija dostavlja Hrvatskoj narodnoj banci, a nalog za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Agencija dostavlja banci.

II.3. PROVEDBA OVRHE NA NOVČANIM SREDSTVIMA BANKE

Članak 13.

(1) Radi provedbe ovrhe na novčanim sredstvima banke odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

(2) Ovrha na novčanim sredstvima banke provodi se iz sredstava banke u Hrvatskoj narodnoj banci.

(3) Nalog za provedbu ovrhe iz stavka 2. ovoga članka Agencija dostavlja Hrvatskoj narodnoj banci.

GLAVA III.

POSTUPANJE POSLOVNOG SUBJEKTA U UVJETIMA BLOKADE RAČUNA

Obračunsko plaćanje

Članak 14.

(1) Obračunsko plaćanje je namira međusobnih novčanih obveza i potraživanja između sudionika obračunskog plaćanja bez uporabe novčanih sredstava, a provodi se kompenzacijom, cesijom, asignacijom, preuzimanjem duga te drugim oblicima namire međusobnih novčanih obveza i potraživanja.

(2) Ovršenik - poslovni subjekt ne smije obavljati obračunsko plaćanje ako u Jedinstvenom registru računa ima oznaku blokade računa, odnosno zabranu raspolaganja oročenim novčanim sredstvima.

Plaćanje gotovim novcem

Članak 15.

Ovršenik - poslovni subjekt ne smije svoje obveze plaćati gotovim novcem ako u Jedinstvenom registru računa ima oznaku blokade računa, odnosno zabranu raspolaganja oročenim novčanim sredstvima, a gotov novac koji je primio obavljajući registriranu djelatnost dužan je položiti na račun u banci.

Plaćanje preko institucije za platni promet

Članak 16.

(1) Ovršenik - poslovni subjekt ne smije plaćati preko institucije za platni promet ako u Jedinstvenom registru računa ima oznaku blokade računa odnosno zabranu raspolaganja oročenim novčanim sredstvima.

(2) Institucija za platni promet iz stavka 1. ovoga članka jest pravna osoba koja temeljem zakona koji uređuje platni promet može pružati usluge platnog prometa u Republici Hrvatskoj.

GLAVA IV.

DOSTAVA RJEŠENJA TRGOVAČKOG SUDA I ZATVARANJE RAČUNA

Dostava rješenja

Članak 17.

(1) Trgovački sud dužan je rješenje o otvaranju stečajnog postupka, rješenje o ukidanju rješenja kojim je otvoren stečajni postupak i rješenje o priznanju strane odluke o otvaranju stečajnog postupka dostaviti Agenciji bez odgode, neposrednom dostavom, preporučenom pošiljkom ili kao elektroničku ispravu u skladu sa zakonom kojim se uređuje uporaba elektroničke isprave. Pod rješenjem o otvaranju stečajnog postupka, u smislu ovoga Zakona, podrazumijeva se i rješenje kojim se stečajni postupak otvara i istodobno zaključuje.

(2) Na temelju rješenja o otvaranju stečajnog postupka Agencija prestaje s izvršavanjem osnova za plaćanje koje su upisane u Očevidnik i pohranjuje ih, a u Jedinostvenom registru računa stavlja oznaku stečaja ovršenika.

(3) Ako rješenje o otvaranju stečajnog postupka bude ukinuto, Agencija će osnove za plaćanje iz stavka 2. ovoga članka ponovno upisati u Očevidnik onim redoslijedom kojim su bile upisane prije otvaranja stečajnog postupka.

Zatvaranje računa

Članak 18.

(1) Ako se račun ovršenika zatvara na temelju rješenja o statusnoj promjeni, Agencija osnove za plaćanje upisuje na račun pravnog sljednika u skladu s podacima iz Jedinostvenog registra računa.

(2) Ako Agencija utvrdi da su zatvoreni svi računi ovršenika te da ovršenik ni u jednoj banci nema oročena novčana sredstva, Agencija prestaje s izvršavanjem upisanih osnova za plaćanje i pohranjuje ih te o tome obavještava nadležno tijelo.

(3) Ako ovršenik otvori novi račun pod istim osobnim identifikacijskim brojem Agencija, na temelju podatka iz Jedinostvenog registra računa, osnove za plaćanje iz stavka 2. ovoga članka upisuje u Očevidnik onim redoslijedom kojim su bile upisane prije pohrane. Ova se odredba odgovarajući primjenjuje i u slučaju da se rješenje o otvaranju stečajnog postupka ukine.

GLAVA V.

DAVANJE, ČUVANJE I POHRANA PODATAKA

Davanje podataka

Članak 19.

(1) Agencija daje podatke, preslike i potvrde iz Očevidnika na temelju pisanog zahtjeva nadležnog tijela, ovrhovoditelja, ovršenika i banke za njezine klijente.

(2) Agencija podatke iz Očevidnika obrađuje i daje na temelju posebnih propisa, primjenjujući pritom zakon kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(3) Agencija podatke iz Očevidnika može koristiti za izradu analiza i izvješća u agregiranom obliku za statističke, analitičke i druge potrebe, a daje ih na temelju pisanog zahtjeva podnositelja.

(4) Ministar financija propisuje vrste podataka te način i rokove njihova davanja.

Čuvanje, pohrana i zaštita podataka

Članak 20.

(1) Agencija je dužna osnovu za plaćanje čuvati jedanaest godina nakon isteka godine u kojoj je osnova za plaćanje izvršena, u izvornom obliku ili na drugom prikladnom mediju.

(2) Agencija je dužna osnovu za plaćanje koju je pohranila prema člancima 17. i 18. ovoga Zakona čuvati jedanaest godina nakon isteka godine u kojoj je osnova za plaćanje pohranjena, u izvornom obliku ili na drugom prikladnom mediju.

(3) Agencija je dužna Očevidnik čuvati trajno.

(4) Agencija je dužna primjenjivati odgovarajuće mjere informacijske sigurnosti za zaštitu informacijskog sustava i podataka od neovlaštenog korištenja, izmjena i gubitka.

(5) Mjere informacijske sigurnosti iz stavka 4. ovoga članka Agencija propisuje svojim aktom.

GLAVA VI.

NAKNADE

Članak 21.

(1) Naknadu za izvršenje osnove za plaćanje koju naplaćuju Agencija i banke smatra se troškom i sadržana je u nalogu.

(2) Naknadu iz stavka 1. ovoga članka snosi ovršenik.

(3) Naknadu za davanje podataka, preslika i potvrda iz članka 19. ovoga Zakona plaća podnositelj zahtjeva odnosno tijelo kojem se ti podaci, preslike i potvrde daju temeljem posebnog propisa.

(4) Ministar financija propisuje vrste i visine naknada za obavljanje poslova propisanih ovim Zakonom.

GLAVA VII.

JEDINSTVENI REGISTAR RAČUNA

Vođenje i dostava podataka

Članak 22.

(1) Jedinstveni registar računa jest elektronička baza podataka koja sadrži račune poslovnih subjekata, građana, Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te račune obveznika dostave iz stavka 3. ovoga članka.

(2) Agencija vodi Jedinstveni registar računa.

(3) Obveznici dostave podataka u Jedinstveni registar računa jesu Hrvatska narodna banka, banke, stambene štedionice i kreditne unije.

(4) Osim podataka o računima iz stavka 1. ovoga članka, Jedinstveni registar računa sadrži i podatke o oročenim novčanim sredstvima, ugovorima o stambenoj štednji i depozitima u kreditnim unijama, poslovnih subjekata i građana.

(5) Hrvatska narodna banka i banke dužne su dnevno dostavljati u Jedinostveni registar računa podatke o otvorenim računima i podatke o promjenama po računima iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Banke, stambene štedionice i kreditne unije dužne su dnevno u Jedinostveni registar računa dostavljati podatke iz stavka 4. ovoga članka i podatke o njihovim promjenama.

(7) Podaci koje obveznici iz stavka 3. ovoga članka dostavljaju u Jedinostveni registar računa ne sadrže podatke o stanju na računu, a niti podatke o stanju novčanih sredstava koje poslovni subjekt i građanin ima po osnovi ugovora navedenih u stavku 4. ovoga članka.

(8) Na obveznike dostave podataka iz stavaka 1. i 4. ovoga članka ne odnosi se obveza čuvanja bankovne tajne sukladno zakonu kojim se uređuju kreditne institucije, odnosno obveza čuvanja povjerljivih podataka sukladno zakonu kojim se uređuju kreditne unije.

(9) Ministar financija detaljnije propisuje sadržaj Jedinostvenog registra računa, obuhvat podataka, način i rokove dostave podataka, korištenje i davanje podataka te uvid u podatke iz Jedinostvenog registra računa.

Javni podaci, uvid i davanje podataka

Članak 23.

(1) Javni podaci u Jedinostvenom registru računa jesu podaci o poslovnom subjektu, a to su:

- osobni identifikacijski broj,
- tvrtka ili naziv, odnosno ime i prezime,
- sjedište i adresa,
- broj transakcijskog računa i naziv banke koja vodi račun,
- oznaka blokade računa,
- datum otvaranja i zatvaranja transakcijskog računa,
- drugi podaci o transakcijskom računu poslovnog subjekta.

(2) Agencija će podnositelju na temelju njegova pisanog zahtjeva osigurati uvid u javne podatke u Jedinostvenom registru računa ili će mu ih dati u pisanom obliku.

(3) Podaci iz Jedinostvenog registara računa koji se odnose na građane nisu javni i na njih se primjenjuje zakon kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(4) Podatke koji nisu javni Agencija daje na temelju pisanog zahtjeva suda ili drugoga nadležnog tijela.

(5) Ministar financija propisuje naknadu za uvid i davanje podataka iz Jedinostvenog registra računa.

Odgovornost za točnost podataka

Članak 24.

(1) Hrvatska narodna banka, banke, stambene štedionice i kreditne unije odgovorne su za točnost podataka i redovitost njihove dostave u Jedinostveni registar računa.

(2) Agencija je odgovorna za istovjetnost podataka u Jedinostvenom registru računa s podacima koje su dostavile Hrvatska narodna banka, banke, stambene štedionice i kreditne unije.

GLAVA VIII.

NADZOR I IZVJEŠĆIVANJE

Članak 25.

(1) Ministarstvo financija nadzire primjenu ovoga Zakona u Agenciji i poslovnim subjektima.

(2) Hrvatska narodna banka nadzire primjenu ovoga Zakona u bankama, stambenim štedionicama i kreditnim unijama.

(3) Agencija, banke, stambene štedionice i kreditne unije dužne su na zahtjev nadzornih tijela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dostaviti izvješća, podatke i druge obavijesti, o svim pitanjima važnima za provođenje nadzora prema ovom Zakonu.

GLAVA IX.

PODZAKONSKI AKTI

Članak 26.

Ministar financija propisuje:

1. način i rokove razmjene naloga i podataka između Agencije i banke, način i postupak izvršenja osnove za plaćanje, način i rokove davanja podataka iz Očevidnika te tehničke uvjete koje su Agencija i banke dužne osigurati za međusobnu razmjenu podataka,
2. izvršenje osnove za plaćanje na oročenim novčanim sredstvima,
3. vrste i visine naknada za obavljanje poslova propisanih ovim Zakonom,
4. sadržaj Jedinostvenog registra računa, obuhvat podataka, način i rokove dostave podataka, korištenje i davanje podataka te uvid u podatke iz Jedinostvenog registra računa,

GLAVA X.

KAZNENE ODREDBE

Prekršaji Agencije

Članak 27.

(1) Novčanom kaznom od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj Agencija:

- 1) ako osnovu za plaćanje ne upiše u Očevidnik prema trenutku (datumu, satu i minuti) primitka,
- 2) ako osnovu za plaćanje ne izvrši redoslijedom kojim je upisana u Očevidnik,
- 3) ako osnovu za plaćanje ne izvrši na način propisan ovim Zakonom,
- 4) ako ne naloži banci da izvrši nalog u visini potrebnoj za izvršenje osnove za plaćanje,
- 5) ako nakon izvršenja osnove za plaćanje ne pobriše oznaku blokade odnosno oznaku zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima,
- 6) ako ne osigura tehničke uvjete za razmjenu naloga i podataka,

- 7) ako ne prestane s izvršavanjem osnove za plaćanje i ne pohrani je na temelju rješenja o otvaranju stečajnog postupka,
- 8) ako osnovu za plaćanje ne upiše u Očevidnik prema redoslijedu kojim je bila upisana prije otvaranja stečajnog postupka u slučaju da rješenje o otvaranju stečajnog postupka bude ukinuto,
- 9) ako u slučaju da ovršenik otvori novi račun pod istim osobnim identifikacijskim brojem osnovu za plaćanje ne upiše u Očevidnik prema redoslijedu kojim je bila upisana prije pohrane zbog zatvorenog računa ovršenika,
- 10) ako osnovu za plaćanje ne upiše na račun pravnog sljednika u skladu s podacima iz Jedinstvenog registra računa,
- 11) ako ne daje podatke, preslike i potvrde iz Očevidnika na temelju pisanog zahtjeva nadležnog tijela, ovršenika, ovrhovoditelja i banke za njezine klijente,
- 12) ako osnovu za plaćanje ne čuva jedanaest godina nakon isteka godine u kojoj je osnova za plaćanje izvršena, u izvornom obliku ili na drugom prikladnom mediju,
- 13) ako Očevidnik ne čuva trajno,
- 14) ako ne primjenjuje odgovarajuće mjere informacijske sigurnosti za zaštitu informacijskog sustava i podataka od neovlaštenog korištenja, izmjena i gubitka,
- 15) ako ne štiti informacijski sustav i podatke,
- 16) ako naknadu propisanu ovim Zakonom ne obračuna i naplati sukladno pravilniku,
- 17) ako podnositelju na temelju njegova pisanog zahtjeva ne osigura uvid u javne podatke u Jedinstvenom registru računa ili mu ih ne daje u pisanom obliku,
- 18) ako podatke koji nisu javni daje protivno zakonu kojim se uređuje zaštita osobnih podataka,
- 19) ako na zahtjev nadzornih tijela ne dostavi izvješća, podatke i druge obavijesti o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora,
- 20) ako podaci u Jedinstvenom registru računa nisu istovjetni s podacima koje su dostavile Hrvatska narodna banka, banke, stambene štedionice i kreditne unije,
- 21) ako do 1. siječnja 2011. ne provede postupak prilagodbe ovom Zakonu.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 20.000,00 do 50.000,00 kuna odgovorna osoba u Agenciji.

Prekršaji banke

Članak 28.

(1) Novčanom kaznom od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj banka:

- 1) ako u roku ne izvrši nalog u visini raspoloživih sredstva na računima do iznosa određenog u nalogu Agencije i ako o tome ne obavijesti Agenciju,
- 2) ako ne zabrani raspolaganje novčanim sredstvima na računima i oročenim novčanim sredstvima do visine određene u nalogu Agencije,
- 3) ako ne blokira sve ovršenikove račune i ne zabrani raspolaganje oročenim novčanim sredstvima na temelju naloga Agencije,
- 4) ako nakon blokade ovršenikovih računa i zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima ne dostavi podatak o priljevu novčanih sredstava,
- 5) ako ne osigura tehničke uvjete za razmjenu naloga i podataka,
- 6) ako promijeni ili produži ugovor o oročenju za vrijeme zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima,
- 7) ako za vrijeme zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima isplati ovršeniku dospjelu kamatu umjesto da je doznači kao priljev na račun ovršenika,
- 8) ako novčana sredstva po ugovoru o oročenju kojega je ovršenik raskinuo za vrijeme zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima isplati ovršeniku umjesto da ih doznači kao priljev na račun ovršenika,

- 9) ako po nalogu ne tereti ovršenikov račun u skladu sa standardima korištenja bankovnih tehnologija i o tome ne obavijesti Agenciju bez odgađanja,
- 10) ako isti dan ne tereti račun ovršenika i ne odobri račun ovrhovoditelja, u slučaju da ovršenik ima račun u istoj banci u kojoj ovrhovoditelj ima otvoren račun,
- 11) ako ne odobri isti radni dan ili najkasnije sljedeći radni dan račun banke u kojoj ovrhovoditelj ima otvoren račun, u slučaju da su račun ovršenika i račun ovrhovoditelja u različitim bankama,
- 12) ako račun ovrhovoditelja ne odobri isti radni dan kada je odobren njen račun i istog dana ne omogući mu raspolaganje novčanim sredstvima,
- 13) ako po nalogu ne zaplijeni novčana sredstva na računu ovršenika i/ili oročena novčana sredstva i o tome ne obavijesti Agenciju bez odgađanja,
- 14) ako po nalogu ne zabrani odnosno uskrati isplatu s računa i/ili oročenih novčanih sredstva ovršeniku ili trećoj osobi na temelju naloga ovršenika kada je određena mjera osiguranja,
- 15) ako na zahtjev nadzornih tijela ne dostavi izvješća, podatke i druge obavijesti o svim pitanjima važnima za provođenje nadzora,
- 16) ako ne dostavi Agenciji isti ili najkasnije sljedeći radni dan osnovu za plaćanje koja joj je dostavljena nakon 1. siječnja 2011.
- 17) ako dnevno ne dostavi podatke o otvorenim računima i promjenama po računima u Jedinstveni registar računa,
- 18) ako dnevno ne dostavi podatke o ugovorima o oročenim sredstvima i podatke o njihovim promjenama,
- 19) ako ne dostavi točne podatke u Jedinstveni registar računa,
- 20) ako podatke u Jedinstveni registar računa ne dostavi redovito,
- 21) ako do 1. siječnja 2011. ne provede postupak prilagodbe ovom Zakonu.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 20.000,00 do 50.000,00 kuna odgovorna osoba u banci.

Prekršaji stambene štedionice i kreditne unije

Članak 29.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stambena štedionica ili kreditna unija:

- 1) ako ne dostavi točne podatke u Jedinstveni registar računa,
- 2) ako podatke u Jedinstveni registar računa ne dostavi redovito,
- 3) ako na zahtjev nadzornih tijela ne dostavi izvješća, podatke i druge obavijesti o svim pitanjima važnima za provođenje nadzora,
- 4) ako do 1. siječnja 2011. ne provede postupak prilagodbe ovom Zakonu.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna odgovorna osoba u stambenoj štedionici ili kreditnoj uniji.

Prekršaji ovršenika - poslovnog subjekta

Članak 30.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj ovršenik - poslovni subjekt:

- 1) ako obavi obračunsko plaćanje u uvjetima blokade računa,

- 2) ako u uvjetima blokade računa obveze plati gotovim novcem ili ako gotov novac koji je primio obavljaajući registriranu djelatnost ne položi na račun u banci,
- 3) ako u uvjetima blokade računa plati preko institucije za platni promet.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna odgovorna osoba u poslovnom subjektu.

Zastara

Članak 31.

(1) Prekršajni postupak za prekršaje utvrđene ovim Zakonom ne može se pokrenuti nakon isteka roka od tri godine od dana počinjenja prekršaja.

(2) Zastara se prekida svakom radnjom nadležnog tijela poduzetom radi gonjenja počinitelja prekršaja. Poslije svakog prekida počinje ponovno teći zastara, ali prekršajni se postupak ni u kojem slučaju ne može voditi nakon isteka dvostrukog vremena određenog u stavku 1. ovoga članka.

GLAVA X.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Dostava i preuzimanje osnova za plaćanje

Članak 32.

(1) Dana 1. siječnja 2011. Agencija će od banaka preuzeti osnove za plaćanje upisane u njihovim očevidnicima po kojima postupak ovrhe odnosno osiguranja još uvijek traje na način propisan stavcima 2. i 3. ovoga članka, osim naloga dužnika za plaćanje poreza i drugih javnih davanja te akceptiranih naloga. Banke su dužne do dana predaje osnova za plaćanje Agenciji obračunati kamate na iznos neizvršene obveze.

(2) Banka je dužna podatke o osnovama za plaćanje iz stavka 1. ovoga članka dostaviti Agenciji u elektroničkom obliku prije njihove predaje u izvorniku.

(3) Osnove za plaćanje iz stavka 1. ovoga članka banka će predati Agenciji neposredno, u izvorniku, uz izjavu odgovorne osobe u banci da ukupan broj predanih osnova za plaćanje po broju i vrsti odgovara podacima iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Nakon izvršene primopredaje Agencija će sastaviti zapisnik o primopredaji koji će potpisati ovlaštena osoba Agencije i banke.

(5) Do 1. siječnja 2011. Agencija i banke dužne su osigurati tehničke uvjete za preuzimanje osnova za plaćanje iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Ministar financija će pravilnikom detaljnije propisati postupak i rokove prilagodbe ovom Zakonu.

(7) Ako osnova za plaćanje bude dostavljena banci umjesto Agenciji nakon 1. siječnja 2011., banka će osnovu za plaćanje dostaviti Agenciji isti radni dan, a najkasnije sljedeći radni dan nakon njenog primitka, preporučenom pošiljkom ili neposrednom dostavom.

(8) Provedbu postupka prilagodbe ovom članku nadzire Ministarstvo financija.

Način izvršenja osnova za plaćanje preuzetih od banaka

Članak 33.

(1) Osnove za plaćanje donesene u ovršnim postupcima pokrenutima prije 1. siječnja 2011. Agencija će izvršavati prema propisima koji su važili u vrijeme pokretanja postupka.

(2) Za osnove za plaćanje iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona, banke su dužne Agenciji dostavljati podatke o priljevu na račun te o raspoloživosti novčanih sredstava po isteku ugovora o oročenju do primitka naloga za deblokadu računa, odnosno za slobodno raspolaganje sredstvima.

Preuzimanje podataka u Jedinostveni registar računa

Članak 34.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 13. stavak 3. i članak 44. točka 4. Zakona o platnom prometu u zemlji (Narodne novine, broj 117/01).

(2) Do dana stupanja na snagu podzakonskoga akta iz članka 26. točke 4. ovoga Zakona ostaje na snazi Odluka o Jedinostvenom registru računa poslovnih subjekata (Narodne novine, broj 14/02, 98/02, 10/05 i 141/09) i Agencija će nastaviti voditi Jedinostveni registar računa poslovnih subjekata sukladno navedenoj Odluci.

(3) Danom stupanja na snagu podzakonskoga akta iz članka 26. točke 4. ovoga Zakona prestaje važiti Odluka o Jedinostvenom registru računa poslovnih subjekata (Narodne novine, broj 14/02, 98/02, 10/05 i 141/09).

(4) Obveznici dostave iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona dužni su zaključno s 31. prosinca 2010. uspostaviti redovnu dostavu podataka u Jedinostveni registar računa o računima građana te oročenim novčanim sredstvima, ugovorima o stambenoj štednji i depozitima u kreditnim unijama.

(5) Do 1. siječnja 2011. podaci iz Jedinostvenog registra računa koriste se prema Zakonu o platnom prometu u zemlji (Narodne novine, broj 117/01).

(6) Provedbu postupka prilagodbe ovom članku u Agenciji, bankama, stambenim štedionicama i kreditnim unijama nadzire Ministarstvo financija.

Rok za donošenje propisa

Članak 35.

Ministar financija donijet će propise koje je ovlašten donijeti na temelju ovoga Zakona u roku od trideset dana od dana njegova stupanja na snagu.

Primjena ovoga Zakona na provedbu ovrhe
na novčanoj tražbini po računima ovršenika

Članak 36.

Od 1. siječnja 2011. na provedbu ovrhe na novčanoj tražbini ovršenika i osiguranja prethodnim i privremenim mjerama te na postupak izvansudske ovrhe uređene Ovršnim zakonom (Narodne novine, broj 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08) i Općim poreznim zakonom (Narodne novine, broj 147/08) odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona, a posebno pri dostavi rješenja o ovrsi, traženju podataka o računima i štednim ulozima ovršenika, određivanju ovrhe na novčanoj tražbini ovršenika, provedbi ovrhe po računima ovršenika, provedbi ovrhe po zadužnici, odgovornosti u provedbi ovrhe i redoslijedu naplate.

Stupanje na snagu

Članak 37.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbi članaka od 1. do 21., članka 23., članka 25., članka 27. stavka 1. točke 1.-19., članka 28. stavka 1. točke 1.-16., članka 29. stavka 1. točke 1.-3., članka 30., članka 31., članka 33. i članka 36. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2011.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predmet ovoga Zakona jest provedba ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika. Ovim Zakonom uvodi se jedinstveni način provedbe ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika, bilo da je on poslovni subjekt ili građanin. Zakon sadrži i odredbe o Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje i Jedinstvenom registru računa koje vodi Financijska agencija (dalje u tekstu: Agencija), odredbe o postupanju ovršenika u slučaju nedostatka novčanih sredstava za provedbu ovrhe i odredbe o postupanju poslovnog subjekta u uvjetima blokade njegova računa.

Uz članak 2.

Ovim člankom utvrđeno je da ovrhu na novčanim sredstvima provode Agencija, Hrvatska narodna banka i banke.

Uz članak 3.

U ovom članku objašnjeni su pojmovi koji će se primjenjivati u ovome Zakonu te su navedeni slučajevi kada se na odgovarajući način primjenjuju odredbe drugih zakona.

Uz članak 4.

Članak 4. sadrži opće odredbe o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika. Najvažnija novost je da će se ovrha provoditi na novčanim sredstvima po svim računima, te oročenim novčanim sredstvima, prema osobnom identifikacijskom broju ovršenika, bez njegove suglasnosti. Bitno je naglasiti da i ako u osnovi za plaćanje nije određena ovrha na novčanim sredstvima po svim računima i oročenim novčanim sredstvima, osnova za plaćanje će se izvršavati na novčanim sredstvima po svim računima i oročenim novčanim sredstvima. Provedba ovrhe na oročenim novčanim sredstvima detaljnije je određena u članku 10. ovoga Zakona.

Ovaj članak sadrži odredbu o novčanim sredstvima, odnosno računima koja su izuzeti od ovrhe te odredbu o odgovarajućoj primjeni zakona koji uređuju ovršni, porezni i carinski postupak.

Uz članak 5.

Ovim je člankom uređeno da su ovrhovoditelj i druga nadležna tijela koja su na temelju zakona ovlaštena donijeti osnovu za plaćanje, dostaviti osnovu za plaćanje Agenciji. Osnova za plaćanje dostavlja se na jedan od sljedećih načina: u izvorniku ili otpravku, neposrednom dostavom, preporučenom pošiljkom, preko javnog bilježnika ili punomoćnika.

Uz članak 6.

Agencija vodi Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje (dalje u tekstu: Očevidnik). Riječ je o jedinstvenoj bazi podataka o redoslijedu primitaka osnova za plaćanje i stanju njihove izvršenosti po pojedinom ovršeniku koju Agencija vodi u elektroničkom obliku. Osnove za plaćanje Agencija upisuje u Očevidnik prema datumu, satu i minuti primitka.

Uz članak 7.

Ovim člankom uređeno je da Agencija izvršava osnove za plaćanje prema redoslijedu upisa u Očevidnik iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona, dakle prema datumu, satu i minuti primitka, osim ako drugim zakonom nije drugačije propisano. Primjerice, odredba članka 232.a stavak 3. Obiteljskog zakona propisuje da će se ovrha na plaći i drugom stalnom novčanom primanju roditelja uzdržavanja djeteta provest prije ovrhe radi naplate svih drugih tražbina na tim primanjima neovisno o vremenu njihova nastanka.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisano je da će se osnova za plaćanje izvršavati najprije na računima, a zatim na oročenim novčanim sredstvima prema članku 10. ovoga Zakona. Agencija daje nalog bankama za izvršenje osnove za plaćanje onim redom kojim su računi navedeni u osnovi za plaćanje na način da se osnova za plaćanje izvršava na svim računima u pojedinoj banci. Dakle, u banci u kojoj je otvoren prvi račun naveden u osnovi za plaćanje ovrha se provodi na svim raspoloživim novčanim sredstvima, što znači ako ovršenik ima više otvorenih računa u prvoj banci, ovrha će se provesti na svim računima. Nadalje, ako u osnovi za plaćanje nisu navedeni računi na kojima se provodi ovrha, ovrha se provodi redom od banke do banke, počevši od banke koja vodi najranije otvoreni račun, a na temelju podataka iz Jedinstvenog registra računa.

Uz članak 9.

Člankom 9. propisan je postupak izvršenja osnove za plaćanje. Agencija daje nalog banci da izvrši nalog u visini potrebnoj za izvršenje osnove za plaćanje. Banka izvršava nalog u visini raspoloživih sredstava do iznosa određenog u nalogu Agencije, te o tome obavještava Agenciju. Ako osnova za plaćanje nije izvršena u cijelosti, Agencija daje bankama nalog da blokiraju sve ovršenikove račune, odnosno da zabrane raspolaganje oročenim novčanim sredstvima, te u Jedinstveni registar računa stavlja oznaku blokade ovršenikovih računa, odnosno oznaku zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima. Priljevi novčanih sredstava koriste se isključivo za izvršenje naloga zbog kojeg je ovršenikov račun blokiran sve do izvršenja osnove za plaćanje. Zadnjim stavkom propisano je da će ministar financija pravilnikom detaljnije propisati način i postupak izvršenja osnove za plaćanje, način i rokove razmjene naloga i podataka između Agencije i banke, davanje podataka iz Očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje te tehničke uvjete koje su Agencija i banke dužne osigurati za međusobnu razmjenu podataka.

Uz članak 10.

Postupak izvršenja osnove za plaćanje na oročenim novčanim sredstvima sadrži određene specifičnosti u odnosu na postupak izvršenja osnove za plaćanje na računima. Oročena novčana sredstva ovršenika koriste se za izvršenje osnove za plaćanje po isteku ugovora o oročenju. Dok traje zabrana raspolaganja oročenim novčanim sredstvima, dospjele kamate po ugovoru o oročenju banka doznačuje kao priljev na ovršenikov račun. Također, banka i ovršenik ne smiju mijenjati ili produžiti ugovor o oročenju za vrijeme trajanja zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima. Detalje provođenja ovrhe na oročenim novčanim sredstvima propisat će ministar financija pravilnikom.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisan je trenutak izvršenja naloga radi jasne podjele odgovornosti između Agencije i banaka. Ovrhovoditelj, ovršenik ili nadležno tijelo koje je izdalo osnovu za plaćanje mogu u Agenciji dobiti specifikaciju izvršenja osnove za plaćanje.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisano je da će se ovrha na novčanim sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provesti uz odgovarajuću primjenu odredaba ovoga Zakona i posebnih propisa kojim se uređuju državni proračun i proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisano je da će Agencija radi provedbe ovrhe na novčanim sredstvima banke nalog dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci.

Uz članak 14.

Ovim člankom propisano je da ovršenik - poslovni subjekt ne smije obavljati obračunsko plaćanje ako u Jedinstvenom registru računa ima oznaku blokade računa.

Uz članak 15.

Ovim člankom propisano je ovršenik - poslovni subjekt ne smije plaćati gotovim novcem ako u Jedinstvenom registru računa ima oznaku blokade računa, a gotov novac dužan je položiti na račun u banci.

Uz članak 16.

Ovim člankom propisano je da ovršenik ne smije plaćati preko institucije za platni promet ako u Jedinstvenom registru računa ima oznaku blokade.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisana je dužnost Trgovačkog suda da dostavlja Agenciji rješenje o otvaranju stečajnog postupka i rješenje o priznanju strane odluke o otvaranju stečajnog postupka temeljem kojih Agencija prestaje s izvršavanjem osnova za plaćanje upisanih u Očevidnik i pohranjuje ih, te u Jedinstvenom registru računa stavlja oznaku stečaja ovršenika. Ako rješenje o otvaranju stečajnog postupka bude ukinuto, Agencija će osnove za plaćanje ponovno upisati u Očevidnik prema redoslijedu kojim su bile upisane prije otvaranja stečajnog postupka.

Uz članak 18.

Ovim člankom propisana je dužnost Agencije da pohrani osnovu za plaćanje ako ovršenik ima samo jedan račun i na tom računu ima neizvršenih osnova za plaćanje, a banka temeljem ugovornog odnosa zatvori taj račun. Ako ovršenik otvori novi račun pod istim osobnim identifikacijskim brojem, Agencija na temelju podatka iz Jedinstvenog registra računa upisuje osnove za plaćanje u Očevidnik prema redoslijedu kojim su bile upisane prije pohrane. Ova odredba odgovarajuće se primjenjuje onda kada rješenje o otvaranju stečajnog postupka bude ukinuto. U slučaju statusne promjene, Agencija će na temelju podataka iz Jedinstvenog registra računa neizvršene osnove za plaćanje upisati na račun pravnog sljednika.

Uz članak 19.

Agencija daje podatke, preslike i potvrde iz Očevidnika na temelju pisanog zahtjeva nadležnog tijela, ovrhovoditelja, ovršenika i banke za njezine klijente. Agencija podatke iz Očevidnika može koristiti za izradu analiza i izvješća u agregiranom obliku za statističke, analitičke, znanstvenoistraživačke i druge potrebe, a daje ih na temelju pisanog zahtjeva podnositelja.

Uz članak 20.

Osnovu za plaćanje Agencija je dužna čuvati jedanaest godina nakon isteka godine u kojoj je osnova za plaćanje izvršena, u izvornom obliku ili na drugom prikladnom mediju. Agencija je dužna Očevidnik čuvati trajno te primjenjivati odgovarajuće mjere informacijske sigurnosti za zaštitu informacijskog sustava i podataka od neovlaštenog korištenja, izmjena i gubitka.

Uz članak 21.

Naknada za izvršenje osnove za plaćanje koju naplaćuju Agencija i banke smatra se troškom i sadržana je u nalogu te je snosi ovršenik.

Uz članak 22.

Ovim člankom propisano je da Agencija vodi Jedinstveni registar računa kao elektroničku bazu podataka koja sadrži račune poslovnih subjekata i građana otvorenih u bankama te račune Republike Hrvatske i banaka u Hrvatskoj narodnoj banci. Novost je to da će Jedinstveni registar računa, osim podataka o računima, sadržavati i podatke o ugovorima o oročenim novčanim sredstvima, ugovorima o stambenoj štednji i depozitima u kreditnim unijama. Dakle, Jedinstveni registar računa neće sadržavati podatke o stanju na računima te visini oročenih novčanih sredstava, visini stambene štednje i visini depozita u kreditnim unijama, već će sadržavati podatke samo o njihovom postojanju. Hrvatska narodna banka,

banke, stambene štedionice i kreditne unije dužne su dnevno dostavljati podatke u Jedinstveni registar računa. Nadalje, dostavom podataka u Jedinstveni registar računa obveznici dostave iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona ne krše obvezu čuvanja bankovne tajne sukladno zakonu kojim se uređuju kreditne institucije, odnosno obvezu čuvanja povjerljivih podataka sukladno zakonu kojim se uređuju kreditne unije.

Uz članak 23.

Javni podaci u Jedinstvenom registru računa jesu samo podaci o poslovnom subjektu, a to su: osobni identifikacijski broj, tvrtka ili naziv, odnosno ime i prezime, sjedište i adresa, broj transakcijskog računa i naziv banke koja vodi račun, oznaka blokade računa, datum otvaranja i zatvaranja transakcijskog računa i drugi podaci o transakcijskom računu poslovnog subjekta. Svi su podaci koji se odnose na građane tajni i na njih se primjenjuju propisi kojima se uređuje zaštita osobnih podataka. Podatke koji nisu javni Agencija daje samo na temelju pisanog zahtjeva suda ili drugog nadležnog tijela.

Uz članak 24.

Hrvatska narodna banka, banke, stambene štedionice i kreditne unije odgovorne su za točnost podataka i redovitost njihove dostave u Jedinstveni registar računa. Agencija je odgovorna za istovjetnost podataka u Jedinstvenom registru računa s podacima koje su dostavile Hrvatska narodna banka, banke, stambene štedionice i kreditne unije.

Uz članak 25.

Ministarstvo financija nadzire primjenu ovoga Zakona u Agenciji i poslovnim subjektima, a Hrvatska narodna banka nadzire primjenu ovoga Zakona u bankama, stambenim štedionicama i kreditnim unijama.

Uz članak 26.

Ovim člankom dana je ovlast ministru financija da propiše detaljnije određena pitanja.

Uz članke 27., 28., 29. i 30.

Ovim člancima propisani su prekršaji i kazne za prekršaje, u rasponu od 50.000,00 kn do 500.000,00 kn, koje počine Agencija, banke, stambene štedionice, kreditne unije i ovršenik koji je poslovni subjekt. Propisane kazne za odgovorne osobe kreću se u rasponu od 10.000,00 kn do 50.000,00 kn.

Uz članak 31.

Ovim člankom uređeno je da se prekršajni postupak za prekršaje utvrđene ovim Zakonom ne može pokrenuti nakon isteka roka od tri godine od dana počinjenja prekršaja. Zastarijevanje se prekida svakom radnjom nadležnog tijela poduzetom radi gonjenja počinitelja prekršaja. Poslije svakog prekida počinje ponovno teći zastara, ali prekršajni se postupak ni u kojem slučaju ne može voditi nakon isteka roka od šest godina.

Uz članak 32.

Ovim člankom propisano je da će Agencija, danom stupanja na snagu ovoga Zakona, preuzeti od banaka osnove za plaćanje upisane u njihovim očevidnicima po kojima postupak ovrhe odnosno osiguranja još uvijek traje, osim naloga dužnika za plaćanje poreza i drugih javnih davanja te akceptnih naloga. Dužnost je banaka da do dana predaje osnova za plaćanje obračunaju kamate na iznos neizvršene obveze. Nadalje, propisan je način primopredaje osnova za plaćanje između Agencije i banaka. U slučaju da nakon 1. siječnja 2011. osnova za plaćanje bude dostavljena banci umjesto Agenciji, banka će je isti radni dan, a najkasnije sljedeći radni dan nakon primitka dostaviti Agenciji preporučenom pošiljkom ili neposrednom dostavom.

Uz članak 33.

Agencija će osnove za plaćanje donesene u postupcima pokrenutim prije 1. siječnja 2011. izvršavati prema propisima koji su važili u vrijeme pokretanja postupka.

Uz članak 34.

Ovim člankom propisan je prestanak važenja članka 13. stavka 3. i članka 44. točke 4. Zakona o platnom prometu. Do dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 26. točke 4. ovoga Zakona Agencija će voditi Jedinствeni registar računa poslovnih subjekata. Nadalje, ovim člankom propisano je da su obveznici dostave podataka iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona dužni uspostaviti redovnu razmjenu podataka o računima građana te oročenim novčanim sredstvima, ugovorima o stambenoj štednji i depozitima u kreditnoj uniji zaključno s 31. prosincem 2010.

Uz članak 35.

Ovim člankom propisano je da će ministar financija u roku trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise koje je obvezan donijeti na temelju ovoga Zakona.

Uz članak 36.

Ovim člankom propisana je odgovarajuća primjena odredaba ovoga Zakona na Ovršni zakon i Opći porezni zakon.

Uz članak 37.

Ovim člankom propisano je da Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbi članaka od 1. do 21., članka 23., članka 25., članka 27. stavka 1. točke 1.-19., članka 28. stavka 1. točke 1.-16., članka 29. stavka 1. točke 1.-3., članka 30., članka 31., članka 33. i članka 36. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2011.